

המבשר פורני

ערש"ק פרשת אמור
ט' באייר תשפ"ד • גליון 807

תורה תורה חגרי שק

עולם התורה והחסידות והמוני בית ישראל
אבלים ומבכים את הסתלקות

כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זצוק"ל

יקותיאל יהודה גנזל

אימה חשכה גדולה

תורה תורה חגרי שק
שר התורה, גאון עזר
מלמד צפונך, מגלה רזך
מבשר טוב, מעין נובע
מעמיד גאונים ותובע

קדושה קדושה חגרי שק
על עמוד האש שהתעלה
נצחו ארצלי מעלה
ידיד השכינה, מנהיג הדורות
איה הרב, להדריך ולהורות

ביאלא ביאלא חגרי שק
אב קדוש התעלה למרומים
ואותנו הותיר נבכים, יתומים
מי ישר ארחות בפלוס
בהתעלות מלכנו להיכל אצילות

תבל ומלואה חגרו שק
כי הנה כל לבבות יהמיון
ומלאכי מרום מר יבקיון
ארון האלוקים נשבה בהוחילי
כל לבב דוי וכל ראש לחלי

ככלות השבעה להסתלקותו

שיחת קודש

שמוסר כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זצ"ל

לגיליון 'המבשר תורני' בנושאים העומדים על הפרק

אלא לצורך פרנסה ועניינים הנצרכים להם, להם כבר איכשר דרא והצליחו להעמיד לרשותם מכשירים כשרים וחסומים מכל חשש של זוהמה ואין שום היתר להחזיק מכשיר אחר שאינו חסום גם לא בשביל צורך פרנסה כי הרי איכא דרכא אחרינא, ואין להתיר איסורי תורה כלל עבור פרנסה, שבין כה וכה עלינו לדעת ולהחזיר תמיד שהכול מגיע מהשי"ת שהוא הזן ומפרנס לכל היצורים שיצר בעולמו.

השימוש במחשב לחידושי תורה

הרה"ג ר' ישראל שטיינמץ שליט"א: "לאור הדברים הללו, האם יש מקום לעשות גדר וסייג שלא להחזיק מכשיר 'מחשב' כלל למרות שהדבר נצרך עבורו לכתובת חידושי תורה וכדו', בעבור לא יתקרב לחששות הנוראים שהוזכרו כאן?

"אין צורך להחמיר בזה. השי"ת נתן לנו את הכלים הללו לצורך עבודתו ית', ואם אנו יכולים להפיק מהם את התועלת הרוחנית הנצרכת הרי שאין לנו להימנע ממנה, ולכן הצריך למחשב לצורך עניינים הנותנים לו אפשרות לעבוד בזה את השי"ת כגון חידושי תורה או ידיעת התורה, בפרט בתוכנות הנמכרים היום המועילות ללימוד הגמ' כאשר דרך זה יש גישה לרכבות ספרי ראשונים ואחרונים, ספרי שו"ת, חסידות, וקבלה וכו', אין לו להימנע משימוש ובהחזקת מחשב, רק אכן צריך להיזהר ולהזהר בחכמה ובתבונה שלא להיגרר ע"י לעניינים שאין צריכים עבורו לעבודת ה' ע"י שיגדור את עצמו וב"ב בכל החסימות הראויות כפי הוראותיהם של גדולי הדור וצו"ק"ל ולהבחל"ח שכבר נתנו את הוראותיהם הברורות בדבר".

לימוד ספרי מוסר וחסידות

הרב יעקב הייזלר שליט"א: ביקשנו לשמוע אודות חובת לימוד ספרי מוסר וחסידות לבחורים בשיבות, וכן כמה זמן להקדיש לכך דבר יום ביומו, והאם יש הגבלות ללימוד זה? "אכן, חובה גמורה היא ללמוד כל יום ספרי מוסר וחסידות שהם בבחינת הבראה רוחנית לנפש הישראלית לדעת האריך להתנהג בכל משעולי החיים האורכים עלינו תדיר. הזמן שראוי לקבוע בלימודים אלו בכל יום הוא כרבע שעה עד חצי שעה, אבל לא יותר מכך, אין ראוי להתעסק בזה, כי קיבלנו מרבוה"ק זי"ע שעיקר עיסוקו של האדם צריך להיות בלימוד התורה ועיונה בעומק ההבנה וזהו התרופה הגדולה והיחידה המועילה כנגד היצה"ר האורב עלינו מכל צד תמיד.

האם אברכים בכוללים גם ראוי להם לעסוק בספרי מוסר וחסידות? "אכן, זה רצוי וראוי לכל אחד ואחד בכל מצב. כמוכן

כ"ק מרן אדמו"ר זצ"ל בשיחת חג להמבשר תורני בערב חג הפסח תשע"ה

כובשת לבבות, משנה צורה וכיוון עם הגיעו להתייחס לאותן מכשולים גדולים ועצומים בדמות המכשירים הטמאים המחזיקים בידי אי אלו ממחנינו, וצעירי הצאן אף

"...עלינו להדגיש ולחדד ביותר ובכל דרך שהיא את הפנים החיוביות ואת המעלות הגדולות שיש לציבור ראי ה' על כלל חוגיה ועדותיה וכמה גדולה הזכות להתקרב ולהימנות על המחנה הצועד בדרך ה' ודבוק ברבותיו והם אשר הולכים לפני המחנה לפנייהם להאיר את הדרך בכל עוז..."

הם עומדים בניסיונות קשים בעניינים אלו. **הרב אלחנן קלאר שליט"א: כיצד צריכים אנו להתייחס לטכנולוגיה המתקדמת וכובשת חלקים גם מצעירי הצאן שלא עומדים בפיתויים ומחזיקים אותם ברשותם, האריך ניתן למנר את התופעה הקשה הזאת?**

"צריך להדגיש ולעורר בכל הכוח שמכשירים אלו הטמאים הינם סם המוות ממש ל"ע, ועל אף שנראה על פניו כי הם גורמים הנאה לאדם, מקלים עליו את לחץ החיים והוא נמשך אחריהם לרוכשם ולהחזיקם ברשותו, צריך להוסיף ולשנן בפרט לצעירי הצאן כי הוא סם המוות ממש לא פחות מכך, כי הרי רבות שמענו מקרוב על כמה וכמה משפחות טובות מקרב מחנה היראים לדבר ה' שירדו רח"ל מן הדרך הישרה ונאבדו כמה וכמה נפשות מישראל רח"ל.

"הדבר משול לאותם שח"ו משתמשים במעלי עשן מינים שונים ומשונים, אשר לטענתם, והיא טענה צודקת על פניה כי בעת שהם מעלים העשן הם מרגישים הנאה מרובה והם שוכחים באותה עת מכל צרותיהם אשר הם עוברים עליהם בחי היום יום, והאם נוכל להסכים להם שימשיכו בדרך זו, כי זה נראה כמקל וכנותן הנאה לחיים, הרי אנו יודעים ורואים בחוש כי הוא סם המוות ממש.

ואלו הצריכים זאת לפרנסתם וכו', האריך עליהם להתנהג? "אכן, ישנם הצריכים לכך ולא מחמת הנאה גרידא

כימים שלפני התקדש חג הפסח תשע"ה שמנו פנינו צוות "המבשר תורני" אל עבר הרי הגליל העליון בו אוויר ההרים הצלול, אשר כבר העיד המשורר הגדול רבי יהודה הלוי 'חיי נשמות אוויר ארצך', וקיימנו בנפשנו 'וקמת ועלית' לעלות ולהיכנס לפני ולפנים אל מעון קודשו של כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זצ"ל, זקן חברי מועצת גדולי התורה, אשר כבר פקיעא שמייה בעולם התורה והחסידות כענק בתורה ובהיר וזך המחשבה וכמי שהעמיד במרוצת השנים אלפים רבים של תלמידים וחסידים בכל רחבי העולם, השותים בצמא ממעיניו הטהור המבורך והבלתי פוסק ומעמידים דורות ישרים מבורכים לפי דרכו הסלולה הברורה והבהירה, כאשר בכל העולם כולו מבררין שמעתייה בבי מדרשא בספריו הק' המבשרים טוב בכל חלקי התורה והדרכות קדושות בכל חלק וחלק מענייני היהדות הצרופה, כפי שהעבירים מאבותיו וזקה"ק זי"ע ולמעלה בקודש מרנא הבעש"ט הק' ותלמידיו הגדולים רבוה"ק רועי החסידות זי"ע.

ואכן זכינו שבטוב עינו הקדיש לנו כ"ק מרן אדמו"ר זצ"ל מזמנו היקר לאלפנו בינה ודעת ולהאיר את עינינו ועיני אלפים ורבבות של קוראי עונג בגיליון חג הפסח, בדברים ברורים ומאירים בסוגיות המרכזיות ואקטואליות ביותר בחינוך בנינו, בהדרכות מפורטות

בכל עניין ועניין וכל זאת במאור פנים משולב בפנינים היוצאים מפה קדוש רועה ישראל מובהק שנשא שנות דור את משא הציבור הק' על כתפו הטהור ברחימאיות ובאהבה אין קץ כאשר יישא האומן את היונק.

במהלך שיחת הקודש שמענו בנועם ובאהבה מכ"ק מרן אדמו"ר זצ"ל מילין דנפקין בהדרת קודש, המלטפים ומעודדים, ומבקשים להנעים את דרך ה' לכל הניגש לעלות במסילה העולה בית קל, ומאידך דרישות ברורות ונוקבות בדברים נחרצים בכל דבר אשר עלול להכחית את אור הנשמה ולהאפיל את זריחת אור הנשמה בתהלוכות חיינו עלי אדמות, ללא פשרות וללא החלקת העניינים למקום של ספקות ובלבולים. 'כה תאמר לבית יעקב ותגד לבני ישראל'.

בחיל וברעדה ומתוך חרדת קודש מביאים אנו בזאת לפניכם את מקצת הדברים כפי ששמענו מפה קודשו, ועוד חזון למועד לפרסם את כל השיחה במלואה. קראו ותחי נפשכם בס"ד.

אסונות הטכנולוגיה

הדברים הנשמעים בהדרת קודש יוצאים מפ"ק של כ"ק מרן אדמו"ר זצ"ל בשובה ונחת ובבהירות

המבשר | תורני | פרשת אמור | ט' באייר תשפ"ד
עורך: אלחנן קלאר

תמונת השער וספרי רבינו באדיבות ידידנו הר"ר אשר רוזנבך הי"ו
תגובות הארות והערות יתקבלו בברכה בפקס: 02-5805804
ובדוא"ל: a6183881@bezeqint.net

עורך וסופרי 'המבשר תורני' בשיחת החג אצל כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא זצ"ל

יכול ביותר להועיל. גם בכתובת מאמרים אשר מבקשים להבדיל אותנו מן אחינו התועים מדרך השכל וח"ו מבקשים להתנכל לנו ולהצר את צעדינו, ובעיתון שמביא את דבר ה' חפצים להתבדל מהם ולהעמיד את ציבור הקוראים על הדרך האמיתית, גם שם העדיפות היא פחות לטפל בחסרונותיהם של הצד השני ולצמצם את הדברים שהם טועים בהם, ויותר להבליט ולחזק את המחנה פנימה, כי כאשר אנו נהיה חזקים מתוך הקהילות ובציבור יראי ה' בכללותו הרי שהחוסן הזה ייתן לנו את הכוח לעמוד נגד כל שונאינו ומבקשי רעתנו ורבים המה מאוד מאוד, ורק ע"י חיזוק פנימי נוכל לעמוד נגדם בכל הכוח והעוז".

בסיום השיחה המרוממת סח לנו כ"ק מרן אדמו"ר זצ"ל בדברות קודשו: "מחובתנו לזכור בשעה זו את הדברים שפתחנו בהם. הזמן הקדוש הבא לקראתנו לשלום הרי הוא אבן יסוד לאומתנו הקדושה, כאשר יציאת מצרים היא ההוראה לכל ישראל בכללות ולכל עובד ה' בגאולה הפרטית שלו, וממנה למדנו כי לכל יידח ממנו נידח וכל אחד ואחד בכל מצב שהוא, יש לו את הדרך להוסיף ולהתחזק בבוראו האוהב אותו בכל מאודו וחפץ כל הזמן בהיצדקו, וכאשר נחיה בדרך זו הרי שאנו בעצמנו וצעירי הצאן יראו ממנו וכן יעשו להתחנך בדרך ה' האמיתית והנכונה. ויה"ר שנזכה למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה לראות הצלחה גדולה בדרך החינוך שלנו בהנהגה עם צאצאינו ותלמידיו צאן קדשים הנתונים בידי הרועים הם המחנכים, ויזכו כל ישראל להצלחה מרובה בכל מעשה ידיהם ובמהרה נזכה ללכת להקביל פני משיח צדקנו ולאכול מן הזבחים ומן הפסחים עוד השנה הזאת מתוך הרחבת הדעת ושמחת הלב, אכ"ר. . . .

שעה של קורת רוח והתעלות רוחנית מיוחדת הייתה לנו הישיבה במחיצת קודשו של כ"ק מרן אדמו"ר זצ"ל בעיה"ק צפת. כ"ק מרן אדמו"ר זצ"ל שנודע לתהילה ברחבי העולם התורני כאחד מגדולי וגאוני התורה והחסידות המובהקים בדורנו, לצד זאת שהיה נודע כאחד ממנהיגי וקברניטי היהדות החרדית בארה"ק בהיותו מכהן כחבר מועצת גדולי התורה, כאשר דעותיו ודבריו נשמעו בכובד ראש וביראת הכבוד בקרב מרנן ורבנן גדולי התורה והחסידות חברי מועצה"ת שליט"א שביקשו תדיר לשמוע את דעתו הבהירה והברורה. ב"ה גם אנו זכינו לשמוע את דעתו הברורה והבהירה בענייני הציבור העומדים על הפרק בדורנו אנו, ואנו בזה שלוחים נאמנים להמוני בית ישראל אשר בוודאי יעשו הדברים רושם בלבותם להתחזק ולהתעורר בדרכי התורה והעבודה.

לא להרבות בזה יתר על המידה כפי שאמרנו. כמובן שכל אחד יקבע לימודיו בספר שנמשך לזה, בו הוא מרגיש שיש לו תועלת רוחנית לנפשו ונשמתו. וכל ערום יעשה בדעת ובתבונה בזה.

חומרות והידורים

הרב יעקב הייזלר שליט"א: כידוע בחג הפסח מרבית בו בבתי ישראל קדושים בחומרות ובהידורים לאין ערוך. ברצוננו לשמוע דעת תורה בהירה ממרן, עד כמה עלינו להחמיר בחומרות מסוימות בהם נהגו אבותינו ורבותינו כאשר לפעמים החומרות וההידורים גורמים לפגיעות קשות בבין אדם לחברו, ויש שאף גורמים ח"ו לחלישות הדעת נוראה כמו חתן אצל חותנו וכדו' שאינו נוהג באותו חומרא, השאלה אף נשאלת בכל ימות השנה לאותם שנמנעים מהכשר מסוים שהוא יותר מהודר מבחינתם, אולם לפעמים שהדבר גובל בפגיעות ובהלבנת פנים, מה היא הדרך הרצויה בזה?

"התשובה לכך היא, שחומרות שידועות וברורות שהאדם נוהג בהם כפי שקיבל מאבותיו או רבותיו, אין מקום לפגיעה ואין צריך לחשוש שמא אחרים יקבלו מהם חלישות הדעת. צריך לשמור על חומרות בפסח ובכל ימות השנה כגדרים וסייגים נכונים לכל אחד באשר הוא. וניתן בחכמה ובעדינות יתירה להמשיך בחומרות יחד עם המניעה מפגיעה בזולת, כגון בענייני מאכל שיאכל דברים אחרים וכדו'. והכלל הוא בדברים אלו, "בתחבולות תעשה לך מלחמה", אבל לא לוותר על דברים עקרוניים שיש להם מקור ובסיס בעבודת ה' בעבור חשש פגיעה בזולת. כמובן שיש דברים היוצאים מן הכלל שיש מקרים שזה אכן גובל בפגיעה בזולת, ועל כן על כל אחד להתיעץ בזה עם רבו או מורה הוראה מובהק המכיר את פרטי העניין היטב.

לכתוב באופן החיובי

הרב אלחנן קלאר שליט"א: "היות ואנו שלוחי ביטאון היראים אשר מבקשים לקרוא את השקפת התורה בטהרתה, ביקשנו לשמוע דעת תורה כיצד ניתן לעורר אודות דברים הטעונים תיקון מבית ומבחוץ, האם עלינו ללחום ולזעוק בכתובים כנגד אותם המבקשים להצר את צעדינו בארה"ק, או שמא לא כדאי ללחום במלחמת חורמה?"

"הכלל בזה", אומר לנו כ"ק אדמו"ר זצ"ל: "בדרך כלל ראוי ואף מועיל לכתוב רק בצורה חיובית ולא בצורה שלילית, וידוע שבמלחמות לא תמיד הדברים מועילים

תורה ללא מידות טובות היא כסם המוות

פיהם של תשב"ר שלא טעמו טעם חטא. לא נאמר שם 'דיבור' אלא 'הבל' של תינוקות שאין בהם טעם חטא, סגנון הדיבור וכו' שזה מקיים את העולם, ואנו יודעים שגם עצם קבלת התורה, היה רק בגלל הערכות של תשב"ר, כנאמר 'בנינו ערבים לנו'. הדיבור, דהיינו, הלימוד של תשב"ר זה מדרגה גבוהה ביותר, כמו שאמרנו חז"ל שאין מבטלין ת"ת של תשב"ר אפילו לבניין בית המקדש, זה כוח התינוקות שאין בהם חטא. הלימוד הוא חשוב עד מאוד, אולם ההבל הוא מה שמקיים את העולם, ואת זה רצו לבטל.

"אין צריך להתייחס ולומר, איזו שפה של דיבור גם הם מדברים ביניהם, וילדיהם לומדים שפה זו בהתנהגות קלוקלת. ומה נקרא אין בהם חטא - דהיינו, שמתנהגים בנימוס ובדרך ארץ בשפה נקייה, והם ביקשו לעקור את הכול, את החינוך שלנו לתורה ולמידות טובות ודרכי נימוס ודרך ארץ. ולהצלת המצב פעלה 'האגודה' ע"י החינוך החרדי, במוסדות החינוך ובסידורו של החינוך העצמאי ע"י גדולי ישראל. בלי חינוך זה אפילו אם היו לומדים תורה, לא היה לזה קיום, רק ע"י הבל פיהם של התינוקות שאין בו טעם חטא ניתן לקיים את העולם.

(מתוך משאו של כ"ק מרן אדמו"ר זצ"ל במושב הפתיחה של ועידת אגו"י - גיר עציון תמוז תשע"א)

"הכוח שהשקיעו גדולי ישראל, לפעול מתוך אחדות לחנך את הדורות הצעירים לתורה ויר"ש עם מידות טובות. אמנם התורה לבד בכוחה לקיים את העולם כך אומרת הגמ' בנדרים, אולם כדי שהתורה אכן תקיים את העולם כראוי נאמר 'זכה נעשית לו סם חיים, לא זכה התורה נעשית לו סם מוות'. אנו יודעים שגם הפורשים מעם ישראל כמו ש"צ ימ"ש, והמשכילים והציונים גם הביאו בשעתו ראיות מהתורה לשיטתם, וזה היה מאחר שהתורה נעשתה אצלם לסם המוות.

"אאאמו"ר זי"ע אומר בספה"ק 'חלקת יהושע' פר' וירא, שבלי חינוך למידות טובות, כשאין לאדם את המידות הנכונות והראויות, התורה נעשית לו סם המוות, והגדולים רצו להביא לכך שכלל ישראל יהיה לו קיום, ולכך דאגו שהחינוך יהיה לא רק ללימוד התורה ותפילה וקיום המצוות, אלא גם למידות טובות ואהבת ישראל, מכיון שבלי מידות טובות התורה נעשית לו סם המוות, התורה יכולה להיות סם חיים רק כשמחנכים למידות טובות.

"אחד מעיקרי המטרות של החילונים היה לבטל את מושגי החינוך היהודי, לא ללמד את הנוער תורה וקיום מצוות ולא לחנכם למידות טובות, אבל הם לא הבינו שכך הם כורחים את הענף שהם בעצמם יושבים עליו. "אמרו חז"ל שאין העולם מתקיים אלא בזכות הבל

מורי ורבי אלופי ומיודעי

נטפי דמעה ורסיסי געגועים אחרי מיטתו הטהורה של מרן רבנו זצוק"ל
בשיחת הוד מלאת זכרונות ותגליות עם מקורבו ומחותנו
הגאון החסיד רבי אשר זעליג וסרמן שליט"א

הגר"א וסרמן שליט"א: "אבי מורי הרה"ח ר' ברוך ירחמיאל וסרמן ז"ל היה חסיד ביאלא מדורי דורות, וזוהי הסיבה שהמשפחה שלנו לובשת 'ספודיק' בשבתות כי אנחנו הגענו לארץ הקודש כחסידי פולין מימים ימימה.

"אגב, הסיבה האמיתית מדוע לובשים צדיקי בית ביאלא 'שטרלימל' ולא 'ספודיק', והרי לכאורה ראוי היה שילבשו 'ספודיק' שכן ביאלא היא חסידות פולנית מובהקת; כי הרה"ק ה'דברי בינה' זי"ע היה כידוע חתן הרה"ק רבי יהושע מאוסטרובה זי"ע בעל 'תולדות אדם', שהייתה לו בת יחידה והיא נישאה לבעל 'דברי בינה'. אחרי הסתלקות החותן הגדול, התמנה ה'דברי בינה' להמשיך את דרכו ואז התמזגו אצלו גם חסידי פשיסחא וגם חסידי אוסטרובה, ולבקשת הרבנית החליף למלבוש ה'שטרלימל', אך לפני כן לבשו הצדיקים 'ספודיק' כמנהג פולין."

"אתם בטח לא יודעים, אבל אגלה לכם משהו מעניין מאד", ממשיך רבי אשר ומרתק אותנו כבר בפתח השיחה. "אני עצמי נולדתי על ידי אומת ומופת של הרבי הקדוש בעל 'חלקת יהושע' זי"ע, אשר 'שיתף פעולה' עם המופת הגדול והגיע לבני ברק במיוחד להגל שבת שלום זכור ושמחת הברית שהתקיימה בבית הכנסת הגדול, לאחר שהתכבד בסנדקאות ואף נותר בבני ברק עד אחרי 'שלישי למילה', והעידו לי זקני החסידים שבראותו אותי היה מפטיר ואומר בהתרגשות: 'אל הנער הזה התפללתי'."

"הקשר האישי של אבי ז"ל עם רבנו ה'מבשר טוב' זצוק"ל התחיל בימים הראשונים לעלותו לארץ הקודש, כאשר רבנו נכנס ללמוד כידוע בשיבת פוניבז' עוד לפני שעלה אביו מרן ה'חלקת יהושע' לארה"ק. שאז סיפר ראש הישיבה מרן גאב"ד פוניבז' זצוק"ל באחת השיחות לפני תלמידי הישיבה, שהגיע אליו מכתב מאחד ההורים של הבחורים הנמצא עדיין בגלות סיביר, ומבקש לדעת האם יש 'נעגל וואסער' ליד המיטות של הבחורים..."

"הרב מפוניבז' הפליא פלאות באותה שיחה, איך יושב יהודי בסיביר הקפואה ועובר ייסורי איוב אחרי כוס התרעלה שהספיק לשתות עד תומה בשנות המלחמה, והדאגה היחידה שיש לו היא האם בניו לומדים במקום בו יש 'נעגל וואסער' ליד המיטות..."

"כעבור תקופה", מספר הגר"א וסרמן שליט"א, "זכה עולם התורה והחסידות בארץ הקודש לקבל את פני מרן ה'חלקת יהושע' זי"ע, שקבע את משכן קדשו תחילה

ידידות תזכור ממנעמיך. רבנו זצוק"ל בריקוד נלהב עם מחותנו יבלחט"א הגה"ח רבי אשר זעליג וסרמן שליט"א

"...ביום רביעי האחרון לחייו היה אצלו חתנו הגה"ח רבי מרדכי וינברג שליט"א ושאל אותו האם ירצה ללמוד, ורבנו אמר לו: 'כן, תקרא את הגמרא ואני אקשיב'. כך שכב במיטתו ולמד ארבע שעות ברציפות!!! זהו דבר נפלא שלא כל אחד זוכה לכך, לאו כל אדם זוכה, אבל רבנו שהיה מתמיד עצום ולמד כל שנות חייו ובכל המצבים, זכה לכך מן השמים, אדם כי ימות באוהל..."

שליט"א, מחשובי רבני קהל עדת ביאלא ומגדולי מרביצי התורה בדורנו, המקושר בלב ונפש לחצר הקודש ביאלא בקשר רב דורות, וברבות הימים אף זכה להתקשר עם רבנו זצוק"ל בקשרי שידוכין עם אחד מצאצאיו. את שיחתנו עם הגר"א וסרמן אנו מקיימים בערבו של יום ראשון ד' אייר, כאשר החלל הגדול עם הסתלקותו של הרועה הנאמן ומורה הדרך זועק מכל פינה ואף ניכר היטב בקולו המרוסק שאינו מוצא נוחם.

"אינן מילים שיוכלו לבטא את הקשר הקרוב ביותר שהיה לכל חסיד וחסיד באשר הוא עם רבנו זצוק"ל", פותח רבי אשר את דבריו, כאשר מפעם לפעם מתבלבל הוא באופן טבעי ואומר 'הרבי שליט"א' ורק לאחר שאנו מעירים לו על-כך, הוא חוזר ואומר 'הרבי זצוק"ל', בהתנצלות שחוזרת על עצמה לאורך השיחה כי המוח והלב אינם מצליחים לעכל את התואר החדש של הארי החי אשר נשא אותו יחד עם כל קהל עדת מי מנה, על לוח ליבו הטהור כאשר יישא האומן את היונק.

ה'חבילות' שהגיעו לפוניבז'

מתי התחיל הקשר שלכם עם הרבי זצוק"ל? אנו מבקשים לדעת בפתח השיחה.

אבל כבד אופף בימים אלה את היהדות החרדית בכל מקומות מושבותיה, עם הסתלקותו של אחד המיוחד בחבורת גדולי וצדיקי הדור, גאון ישראל ותפארתו, עטרת תפארת ישראל, שריד לדור דעה ומשיירי כנסת הגדולה, כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'מבשר טוב' זצוק"ל מביאלא, שעלה והתעלה לגנוזי מרומים זקן ושבע ימים, לאחר מ"ב שנות הנהגת עדת הקודש, למגינת ליבם של כל בית ישראל המבכים מרות את השריפה אשר שרף ד'.

איכה ישבה בדד חצר הקודש ביאלא המתפלשת בעפר אבלה, עת הורם הנזר והוסרה העטרה מעל ראשם בחטף. דווקא ביום ששי עש"ק פ' קדושים העצל"ט, עת כבר דיברו כולם כי הגיע היום המיוחד והרבי ישתחרר מבית החולים בשעה טובה ומוצלחת, לאחר ששב לאיתנו בחסדי שמים מרובים ואף זכה להתפלל בבוקרו של יום תפילת שחרית נרגשת במיוחד בחדרו בבית החולים, בפתע פתאום נדם הלב הגדול שהאיר את כלל ישראל באור יקרות משך עשרות בשנים, ואיננו כי לקח אותו אלוקים.

תחושות קודרות מורגשות בחלל היכל הקודש ברחוב יעקובזון בעיר הקודש והמקדש, שם איווה רבנו זצוק"ל למושב לו בעשרות השנים האחרונות. כאן, ביני עמודי דבי מדרשא, המקום שהתקדש בתפילותיו ובשולחנותיו ובתורותיו של רבנו, יושבים בניו הגאונים הצדיקים שליט"א בעמק הבכא ועוסקים במדרש תנחומא אחרי מיטתו של עטרת תפארת ראשם שהלך למנוחות והותירם יחד עם כל העדה הקדושה אבלים וחפויי ראש, יתומים היו ואין אב. אוי, מי יתן להם תמורתו, כי ניטל כבוד מבית חייהם.

ההיכל כולו אומר וזועק: רבנו הגדול אייכה? פרחי חסידים מתגודדים סביב זקני העדה ופניהם מסגירות את האבל העצום, מבקשים לשמוע עוד ועוד עובדות קודש והליכות הוד מרכם הגדול שעזבם זה עתה בפתע; אברכי משי ובחורי חמד עושים אוזניהם כאפרכסת סביב, לקלוט כל הגיג ולהאזין לכל מידע בשרשרת חייו הענפה של רבם הנערץ והנקדש בסוד קדושים רבה, ויצא מבית ציון כל הדרה.

אבל יחיד עושה לעצמו בימים אלו, יבלחט"א, הגאון החסיד רבי אשר זעליג וסרמן

רבינו זצוק"ל מוסר שיעור בבין הזמנים במירון

בתורה הקדושה בכל הרמ"ח והשס"ה", אומר הגאון רבי אשר שליט"א ברגשי הוד. "ההתמדה הרצופה שלו היתה באופן נפלא ביותר, ממש לא יאומן כי יסופר. אני אישית, כמקורב וכמחותן, רציתי כמה וכמה פעמים להיכנס לשוחח אתו, אבל נאמר לי כי עכשיו הוא יושב ולימד בחדרו בלי אפשרות להפריעו, וכמוכן שגם אני לא רציתי חלילה לנתק אותו מכלול החמצן הרוחני שלו, כי ידעתי משכבר הימים שהגמרא והשו"ע הם מקור חיותו הבלעדי.

"אספר לכם סיפור מדהים מהשבוע האחרון לחייו, שזכה רבנו כי נתקיים בו אמרם ז"ל (שבת פג): על הפסוק 'אדם כי ימות באוהל', ודרשו 'אין דברי תורה מתקיימים אלא במי שממית עצמו עליה'. כזכור לכולם, ביום שישי עש"ק פ' אחרי הובהל רבנו לבית החולים בזמן הדלקת הנרות במצב קשה מאד ר"ל, כאשר במהלך השבת אף היתה החמרה במצבו. במוצאי שבת הגענו עם קהל החסידים לתפילת רבים ברחבת הכותל המערבי ובקענו רקיעים לרפואתו השלימה, אבל גם ביום ראשון ושני עדיין היה המצב קשה וחמור בלי שהטיפול הרפואי ישפיע לטובה. "במהלך יום שני עלו המדדים והתייצבו להפליא שהרי תפילות ישראל עושות רושם למעלה, עד שביום שלישי כבר התחילו לדבר על שחרור מבית החולים לקראת השבת הקרובה. עד כדי כך היה נראה המצב בכו טוב, שבני עשה 'חלאקה' ביום רביעי ודיברו על-כך שביום ראשון יעשו את התגלחת אצל רבנו, שכבר יהיה בדירה המיוחדת שנשכרה עבורו ברח' ירמיהו לתקופת התאוששות.

"ביום רביעי האחרון לחייו היה אצלו חתנו הגה"ח רבי מרדכי וינברג שליט"א ושאל אותו האם ירצה ללמוד, ורבנו אמר לו: 'כן, תקרא את הגמרא ואני אקשיב'. כך שכב במיטתו ולמד ארבע שעות ברציפות!!! זהו דבר נפלא שלא כל אחד זוכה לכך, לאו כל אדם זוכה, אבל רבנו שהיה מתמיד עצום ולמד כל שנות חייו ובכל המצבים, וכה לכך מן השמים, אדם כי ימות באוהל. סיפרו עליו שכל ימי חייו אם התעורר כלילה מכל סיבה שהיא, כבר לא חזר לישון, אלא התיישב ללמוד בחדר הספרים, ולפעמים אף הזמין את החברותא ללמוד אתו באישון לילה".

הגר"א וסרמן מפליא פלאות ואומר: "באחד שזכה להיות בקרבתו של רבנו זצוק"ל משך עשרות שנים, אני יכול להעיד עליו נאמנה שהוא ידע את כל התורה כולה בוודאות!!! לא פעם היה מסוגל להגיד על משהו שאמרו לו שנכתב במקום פלוני: 'לא כתוב דבר כזה'. והנה אם נתבונן במשמעות המילים האלו, נבין כי אם אחד בא ואומר 'ראיתי שכתוב כך וכך', זאת אומרת שהוא ראה בסך הכל שורה אחת בפרוץ קל וכבר מצטט את הדברים, אבל אם אחד בא

בתל-אביב ובהמשך בירושלים עיה"ק. אבי ז"ל, כחסיד ביאלא מובהק ומקושר בלב ונפש, היה נוסע פעמים תכופות מביתו בבני-ברק אל מעון הקודש, כאשר בכל פעם היתה הרבנית הצדקנית ע"ה משגרת אתו 'חבילות' עם בגדים ומזון לבנה יקירה, רבנו ה'מבשר טוב' צוק"ל, שיושב היה בהיכלה של פוניבז' וגומע עוד דף ועוד דף בהתמדה ובשקידה בלתי מצויה.

"אבי ז"ל היה מספר שמצא אותו לא פעם יושב ולומד בהיכל הישיבה עם מגבת קשורה לראשו, כנראה בגלל ההתמדה הגדולה שגרמה לו לכאבי ראש מחמת התאמצותו היתירה בהבנת העמקות של הסוגיות. עבור אבי ז"ל היתה זו זכות גדולה ומיוחדת להיות השליח האישי של הרבי והרבנית למסור דברים לבנם החשוב, בפרט לאחר שנוכח לראות בעצמו את גודל התמדתו העצומה.

"לא בכדי היה אומר לי רבנו זצוק"ל לפעמים: 'אביך היה חסיד שלי עוד לפני שנהייתי רבי... ובהלווייתו השתתף הרבי מתחילה ועד סוף כדי להחזיר לו הכרת טובה על קרבתו ומסירותו אליו כל השנים עוד מימי בחרותו. ועוד יותר מכך אגלה לכם: לפני שנסע רבנו לאנגליה לקראת שמחת נישואיו, ערכו לכבודו מסיבת פרידה לחבריו ומכיריו בבני-ברק, והאירוע התקיים בבית ההורים שלי".

השליחות ללמוד בפוניבז'

עתה נבקש לדעת על הקשר האישי שלכם עם הרבי זצוק"ל...

הגר"א וסרמן שליט"א: "בשמחת הבר-מצוה שלי הגיע רבנו להשתתף כקרוב וכידיד נאמן למשפחתנו, כאמור. מי שזוכר את ההומור המרתק שהיה נלווה תמיד לדמותו הקורנת עוד בימים ההם, יכול להבין איך בהגיעו לשמחת הבר-מצוה והעניק לו ספר קודש, הוסיף ואמר לי בצחות: 'לבחור בר-מצוה עדיף לתת מטריה במתנה, כי אותה הוא בוודאי יפתח בעת הצורך, אבל אם נותנים לו ספר, לא בטוח שהוא יפתח אותו בכלל'...

"בתקופת ימי בחרותי, שימש רבנו זצוק"ל כ'ראש ישיבה' בישיבת 'אור קדושים' דחסידי ביאלא בבני ברק, שהייתה ברח' צפת 14. [הישיבה הזו היא פרק נוסטלגי בפני עצמו בתולדות דברי ימיה של חצר הקודש ביאלא, מפטיר ומוסיף רבי אשר כממתיק סוד].

רבנו היה מוסר שיעורים עמוקים לפני הבחורים ואני זכיתי ללמוד אצלו ואף לשאול שאלות במהלך השיעורים, וכך נהייתי מקורב ואהוב אצלו, עד שסיפר לי אחד החברים לאחר כמה שנים, כי ידוע לו שבהיותי בתקופת השידוכים ביקש רבנו לשדך לי את אחותו (של החבר). עד כדי כך היה מבקש לעשות למעני בלב ונפש חפצה.

"בהגיע זמני לעבור לישיבה גדולה, חשבתי ללכת ללמוד בישיבה חסידית מסוימת, אבל אז הגיעה הזמנה לעלות וליראות בירושלים עיה"ק אצל מרן ה'חלקת יהושע' זי"ע, שהורה לי ללכת ללמוד בישיבת פוניבז'. לכתחילה הייתי נוטה לסרב, כי זוהי ישיבה ליטאית והרי אני 'חסידישע בחור' שרוצה ללמוד ב'חסידישע ישיבה', אבל למעשה התברר לי שהיה זה רבנו ה'מבשר טוב' צוק"ל שהמליץ לאביו הק' לשלוח אותי לישיבת פוניבז', וכידוע אף בני רבנו ה'חלקת יהושע' למדו שם, ורבנו המבשר טוב אף הוא שלח את בניו ללמוד שם".

מלבוש חסידי בישיבה הליטאית

מוסיף הגר"א וסרמן ומשתף אותנו באוצר זכרונותיו הבלום:

"כידוע, היה מרן ה'חלקת יהושע' זי"ע מקפיד מאד על גינוני חסידות בלבתי סור ימין ושמאל מדרך ישראל סבא קדישא, ובהיכנסו ללמוד בהיכלה של ישיבת פוניבז', הורה לי

ללבוש מלבוש עליון בשעת הלימוד כמנהג החסידים. בחודש הראשון הגיעו אלי בחורים חשובים מהאריות שבחבורה ואמרו לי: 'אתה בחר צעיר ומוצלח, כולם רוצים ללמוד איתך בחברותא, אבל אם תהיה חריג בנוף של הישיבה, אף אחד לא ירצה ללמוד איתך'...

"הם באמת רצו בטובתי, אבל אצלי היתה הוראתו הברורה של מרן ה'חלקת יהושע' קודש קדשים, והם הבינו את זה. יתירה מכך, כל הכניסה שלי לפוניבז' היתה אצלי בגדר שליחות קודש של הרבי ה'חלקת יהושע' ששלח אותי ללמוד כאן, ממילא לא היתה לי שום בעיה להיות חריג בנוף... [ראש עיריית בני ברק לשעבר, הרב אברהם רובינשטיין שלמד אתי בפוניבז', מספר לי תמיד איך הבחורים הליטאיים היו מתפעלים מהבחור החסידי שיושב בשיעורו של מרן הגר"א אדלשטיין זצוק"ל עם חליפה, ולא מהסס לשאול שאלות ולהתערב בשיעור, בלי להתבייש...].

"עברו שנים ואף את הבנים שלי שלחתי ללמוד בישיבת פוניבז', שזכתה להיות משכן קודש לצדיקי בית ביאלא שלמדו בה בימי בחרותם. כשנכנס הבן הראשון שלי ללמוד בפוניבז', הוא שאל את רבנו ה'מבשר טוב' צוק"ל מה לעשות לגבי הלבוש החסידי, ותשובתו הברורה היתה חד משמעית: 'כל מה שהורה אבי מרן ה'חלקת יהושע' זי"ע לאביך רבי אשר, תעשה גם אתה כן ללא שינוי... ואכן, גם הבנים שלי בלומדם בפוניבז' לבשו את המלבושים החסידיים כרגיל כהוראת הקודש".

ועוד עדות מעניינת פבי הגר"א וסרמן: "כשהגעתי ללמוד בפוניבז' וידעו שאני חסיד ביאלא, סיפרו לי כבר אז עדויות מפליאות על גודל התמדתו של רבנו זצוק"ל בתקופת לימודיו בישיבה, וכפי שלקח אותי באחד הימים המשגיח הגאון רבי ראובן גינזבורג זצ"ל [חתן הגאון הצדיק רבי יחזקאל לווינשטיין זצוק"ל] והראה לי על שתי פינות בהיכל הישיבה, כאמרו: 'בפינה אחת עמד הרבי מביאלא [כמובן שבימים ההם היה נקרא בשמו כי עוד היה לפני התעטרותו בכס ההנהגה] ומסר חבורות, ובפינה השנייה עמד הגאון רבי דב צבי קרלנשטיין זצ"ל [לימים, ראש ישיבת גרודנא] ומסר חבורות, כאשר שניהם מתחרים זה עם זה במלחמתה של תורה..."

אדם כי ימות באוהל

ידוע היה הרבי זצוק"ל בגדולתו העצומה ובשיעור קומתו הגבוהה, מה אפשר לשמוע על-כך וללמוד ממנו ארחות חיים והליכות עולם?

"ראשית לכל, יש ללמוד ממנו להיות דבוקים ושקועים

"רבי אשר, אסור לך לעזוב את הישיבה הזו"!!!

האחריות האישית של רבנו זצוק"ל לישיבה מסוימת שלא תינזק חלילה

"אמר לי רבנו: 'דיין תפקיד אין עולם הזה איז צו זיין א מרביץ תורה, דאס איז דיין אויף גבאי' (התפקיד שלך בעוה"ז הוא להיות מרביץ תורה, זוהי השליחות המרכזית שלך). אחרי מילים מפורשות כאלו מפי הקודש, לא יכולתי יותר להמשיך ולסרב, ומאז הכל היסטוריה".

מוסיף הגר"א וסרמן שליט"א פרט יקר ערך: "אני מחזיק אצלי סיפור נפלא שהיה לפני כמה וכמה שנים, כאשר הייתי מוסר שיעורים במקום מסוים והיתה זו טרחה גדולה עבורי. באחד הימים הציעו לי לבוא ולמסור שיעורים במקום קרוב יותר, עם תנאים הרבה יותר טובים ועם משכורת גבוהה יותר באופן משמעותי, שאפשר שם גם יותר להצליח בהרבצת תורה כי מדובר בלומדים כישורניים במיוחד.

"כמוכן שההצעה החדשה קסמה לי מאד מכל הבחינות, אבל כשהלכתי לשאול את מוצא פי רבנו כדת מה לעשות, אמר לי נחרצות: 'רבי אשר, אסור לך לעזוב את הישיבה הזו!!! נכון להיותם אתה מחזיק את המקום עם השיעורים שלך, ועזיבתך עלולה לשבור את הישיבה חלילה, אתה לא יכול לעשות את זה'..."

"במילים האלו נסתם הגולל על ההצעה הקוסמת והמפתה, כי אצלי היו כל דיבוריו קודש קדשים ואין משיבין את הארי, אבל עם כל זה לא יכולתי שלא להתפעל מזווית ראייתו המיוחדת, איך היתה לו אחריות אישית כביכול על אותה ישיבה בה מסרתי שיעורים, שלא תינזק חלילה על ידי עזיבתי, שהרי מצד אחד היתה כאן הזדמנות לתת לי אישור לעבור למקום החדש ולקבל את כל התנאים הטובים והמעולים שהציעו לי, אבל הפסק הברור שלו היה שיש לחשוב אך ורק על טובת הישיבה".

"מדהים היה לראות את הנשיאה בעול עם חברו שהייתה לרבנו זצוק"ל עם כל אחד ואחד מאנשי שלומנו", מתרגש הגה"ח רבי אשר זעליג וסרמן שליט"א בשיחתו המיוחדת ומשתף אותנו בסיפורים יקרים הגנוזים עמו באוצרו הטוב. "תקופות ארוכות לא היו זמנים מיוחדים לקבלת קהל, אלא כל אחד יכול היה לגשת ולשאול או להתקשר ולפנות, כשרבנו יורד לפרטי פרטים של כל מקרה כאב המבקש להיטיב עם בנו.

"לי אישית היו כמה מקרים במשך השנים, בהם התייעצתי עם רבנו כדת מה לעשות והיו אלו מקרים סבוכים לפעמים, והנה לאחר מתן תשובתו הברורה כאספקלריה המאירה המפשטת את כל הספיקות, הוסיף ואמר: 'איך נעם דאס אויף מיין אחריות!' (אני לוקח את זה על אחריותי!)... כל אחד מבין שאי אפשר אפילו לתאר במילים את ההרגשה המיוחדת הזו, כשחסיד שומע מפי רבו את המילים היקרות האלו: 'אני לוקח את זה על אחריותי', בידיעה ברורה שהמעמסה ירדה ממנו ועברה לשכון על כתפי הרבי, אשר יצא לפניהם ואשר יבוא לפניהם, כפשוטו.

"כיום אני זוכה להרביץ תורה כבר עשרות שנים בכמה וכמה מקומות, תהילה לא'ל. ולמעשה, הכל התחיל על פי קריאתו והוראתו של רבנו. היה זה בהיותי אברך צעיר בן 29 כשהציעו לי לבוא לכהן כר"מ בכמה ישיבות ליטאיות, אבל הרגשתי באותם ימים שאינני מתאים לכך עדיין, וגם חשקתי אז להמשיך ללמוד בכולל כמו כל האברכים. אבל באותם ימים קרא לי רבנו ואמר: 'שמעתי שמציעים לך להיות מגיד שיעור במקום פלוני ובמקום פלוני, ואתה מסרב'. אמרתי: 'נכון, אני רוצה להמשיך ללמוד לעצמי'.

ואומר 'לא כתוב דבר כזה', זאת אומרת שהוא עבר על הספר מכריכה לכריכה ולוקח אחריות שלא מופיע שם את הדבר הזה".

אהבה רבה ואהבת עולם

איך הרגשות שלכם בימים אלו אחרי ההסתלקות הובאת?

"זוהי מציאות חדשה לגמרי שלא היינו רגילים אליה זה עשרות שנים", מזדעק רבי אשר ומביע את כאבו הגדול לנוכח החלל הענק שנפער בליבם של המוני חסידי ביאלא בכל אתר ואתר. "מאז שנת תשמ"ב זכינו ורבנו זצוק"ל הנהיג אותנו באהבה ובחמלה, בעוז וברוממות, כאשר במחיצתו זכינו להיות בבחינת 'גן עדן' עלי אדמות', כשכל אחד ואחד מחזיק וזוכה לקשר קרוב ואישי עם רבנו בכל עת מצוא, והנה ביום מר ונמהר זה של ערב שבת קדושים לקו המאורות ונאלצנו לעכל את הידיעה הנוראה שבנוראות, כי גדול כים שברנו, מי ירפא לנו.

"האהבה הגדולה וההתקשרות העצומה שהייתה לכל חסיד וחסיד עם רבנו, היו בלתי מצויות בעליל. יכלו לראות זאת ביתר שאת ועוז בתקופה האחרונה, עת היה רבנו בבחינת 'מלך אסור ברהמים', יוצא ונכנס בשערי בתי הרפואה שוב ושוב, איך כולם בלי יוצא מן הכלל העתירו למען רפואתו השלימה בלב קרוע ומורתח, בבכיות עצומות ובתפילות בוקעות רקיעים.

"ומי מדבר על הרגעים המרטיטים של הכנסת המיטה הטהורה להיכל בית המדרש הגדול בירושלים עם תחילת מסע ההלוויה, כאשר קולות ושאות הבכי שפרצו מליבם המרוסק של המוני החסידים, עלו עד לב השמים ותרבו בבת יבודה תאניה ואניה. יתירה מכך, גם בשעת ההלוויה וגם לאחריה במשך השבת, החסידים הנאמנים לא הפסיקו לבכות לרגע.

"אני יכול לספר על אחד מבני משפחתי, שכששמע את הבשורה המחרידה על הסתלקות רבנו בבוקרו של יום שישי, השתטח על הרצפה בבכיות נוראות ולא יכול היה להירגע עד שיצא לבית המדרש להשתתף במסע ההלוויה. אצלנו בבית, משך כל השבת דיברו אך ורק על רבנו זצוק"ל - מעשיו ופעליו, בלי להשחיל אף לא נושא אחד שאינו קשור לדמותו של רבנו, והכל בבכיות ובהתייפחויות חוזרות ונשנות".

תמה הגר"א וסרמן במיטב היגיון ושואל: "לכאורה, הרי זכינו שרבנו זצוק"ל האריך ימים על פני האדמה והסתלק לבית עולמו בשם טוב ובשיבה טובה, בקרוב לצד"ק שנות חיים כולן שווין לטובה, מה גם שמצבו הרפואי הרעוע היה ידוע ומוכר לכלל ולפרט, כך שלא היתה זו הפתעה גדולה במיוחד שהדהימה את החסידים כפתע פתאום; ואכן, היו כמה וכמה שאמרו לי בימים האחרונים, כי היה זה ממש מפליא לראות את הבכיות המזעזעות במסע ההלוויה ולאחריה. מהו אפוא סוד הדבר?

"במהלך השבת האחרונה (פ' קדושים) אמרתי לבני משפחתי, שאנחנו עכשיו במצב מציאותי של מאמר חז"ל (סנהדרין כב:): 'אין איש מת אלא לאשתו ואין אשה מתה אלא לבעלה'. ההסבר כזה: אדם של"ע מתה עליו אשתו, אין לו תנחומים היות והוא נלקע עכשיו למצב חדש שלא הורגל אליו, והוא שואל את עצמו: מה עושים עכשיו? יש כאן בעיה מהותית של 'איך ממשיכים לחיות עם החלל הגדול הזה',

רחמנא ליצלו. בזאת אמרתי שגם אנחנו נמצאים עכשיו במצב כזה, עת נפער בקרבנו חלל עצום בלי הרבי הגדול שהיה לנו גם רבי וגם אבא, בעיה

וחסידים. ואם לכל אחד מותר לדבר בנימה אישית, הרי שגם אני אוכל לומר בלב קרוע ומורתח שזוהי אכן ההרגשה שלנו, שנקרע מאיתנו הפתיל המרכזי במרכז חיינו, העורק הראשי שנתן לנו חיות דקדושה, בתורה, בעבודה ובגמילות חסדים, מי ייתן לנו תמורתו".

זכותו הגדולה תגן עלינו ועל כל ישראל אמן!

מהותית חדשה שאיננו יודעים איך להתמודד איתה. "אמר לי על-כך אחד הבנים שלי רעיון נפלא בשם הגה"ק ה'צמח צדק' זי"ע מליובאוויטש, שאם שלמה המלך היה יודע את סודו של הקשר החזק שיש בין רבי לחסידים, הוא היה ממשיך את כל הלשונות הנפלאים של 'רעייתי' וכיו"ב שכתב בשיר השירים, לאהבת רבי

כן בקודש חזיתיך

אוצר בלום של עדויות מפעימות וגילויים נפלאים מתוך הקודש פנימה
בשיח יקרות מיוחד עם המשב"ק הרה"ח ר' יוסף אייכנשטיין שליט"א

רבנו זצוק"ל - בישיבת מועצת גדולי התורה שנערכה בביתו בירושלים בשנת תשע"ט | מערכת 'צאנז'

"...כל אחד יודע עד כמה אוהב היה רבנו לשבת בחדר הספרים שלו וללמוד בהתמדה עוד שעה ועוד שעה, לכתוב עוד חידושי תורה ולהגיה עוד ספר שירד עוד מעט לדפוס, אבל עם כל האהבה הגדולה הזו, היתה האהבה לכלל ישראל גוברת על הכל ובכל יום היה יורד בהתחדשות מיוחדת לחדר קבלת הקהל, לשמוע את הציבור ולהעתיק בעדם לטובה.."

את הנהגותיו והליכותיו, כי אולי יהיו כמה יהודים טובים שילמדו מהדרכים הישרות ויבקשו לדבוק בהן, ועבורם שווה לעשות את הפרסום הזה."

אהבת הבריות בכל מחיר

לבוא ולסכם 32 שנה בשיחה, אינו דבר של מה בכך...
אנו פותחים ואומרים.

"אכן, אפשר לדבר ולשוחח על גדלותו העצומה של רבנו לילות כימים, בלי להקיף את דמותו המופלאה כראוי. עם זאת, חושבני שעיקר העיקרים מה שראינו במחיצת קדשו משך כל השנים, היו שתי נקודות עיקריות: לימוד התורה ואהבת ישראל. על לימוד התורה נרחיב בהמשך, אבל על המסירות וההתמסרות שלו לכל יציר נוצר מתוך רצון פנימי ועמוק להיטיב עם הבריות, ראוי לספר שני סיפורים שהייתי עד להם.

"לפני כמה שנים אירע פעם שנאלצתי למנוע כניסה של חסידים לקודש פנימה מפני חולשה שתקפה את רבנו, אבל רבנו לקח את ההוראה המתבקשת הזו באופן קשה מאד, ובדמעות שליש אמר לי: 'וואס האב איך צו זיכן אויף די וועלט, אויב נישט העלפן א איד?' (מה יש לי לחפש כאן בעולם אם לא לעזור ליהודי?). ...ראיתי אז

תמיד קודמת לטובת עצמו.
"בנימה אישית אוכל לספר, שלפני כמה שנים הגיעו אליו ממערכת עיתון נפוץ מאד וביקשו לשוחח אתו על פרויקט הקירוב שהרבי משקיע כוחות מרובים בבעלי תשובה. והנה, למרות שכאמור בדרך-כלל לא היה מסכים לספר על עצמו ולשתף אחרים במעשיו, לכבודם של בעלי התשובה שראה בקירובם מפעל חיים של ממש, הסכים.

"למעשה, הלכו סופרי העיתון ומרחו כתבה גדולה ומקיפה על דמותו של רבנו כמנהיג ציבורי וכל המסתעף, שלא כפי שסוכם איתם לכתחילה. עוד לפני כניסת החג, הספקתי לקבל ביקורת נוקבת על-כך מכמה וכמה יהודים טובים שבאמת ידעו את רצון קדשו של רבנו, אבל את הנעשה לא היה להשיב, שכן הכל היה שלא לפי רוח חכמים.

"לא אשכח כי באותו חג הסוכות לקה רבנו בשושנה חזקה במיוחד וסבל מכך ייסורים קשים לאורך תקופה, כאשר גם אם אין לי השגה וידע בחשבונות שמים כמוכן, ראו בכך קשר ישיר לפרסום הגדול שרק הזיק לו."

מסכם ר' יוסף את דברי התנצלותו ואומר: "לגבי פרסום הדברים האלו, הרי לרבנו כבר לא יכול להזיק הפרסום, שכן כבר עלה ונתעלה לגנזי מרומים, בבחינת 'צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה', אבל יש כאן צד נוסף לספר ולפרסם ברבים

32 שנה זכה הרה"ח ר' יוסף אייכנשטיין שליט"א לעמוד ולשרת בקודש לפני ולפנים אצל כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'מבשר טוב' זצוק"ל מביאלא. שלשה עשורים רצופים ויותר, עמד על משמרתו לימין קדשו, מהתקופה הראשונה לאחר נישואיו ועד לרגעים האחרונים של רבנו זצוק"ל בחדרו בבית החולים, כי עבד נאמן קראת לו.

עתה, בימי ה'שבעה' להסתלקות מורו ורבו המובהק, קשה עליו הדיבור שבעתיים מכל אחד ואחד מחסידי ביאלא העטופים באבלם הכבד על נטילת כבוד מבית חייהם. דווקא הוא שזכה להבחל"ח להיות צמוד לאותה דמות פלאים שעמדה לכלל ישראל בדור האחרון משך קרוב לצדי"ק שנים, מאמין ואינו מאמין כי אכן הנורא מכל אירע, הורם הנזר והוסרה העטרה.

מול עיני הדומעות מתרוצצות להן אלפי ורבבות תמונות מתוך הקודש פנימה, רגעים מיוחדים והנהגות הוד שנחקקו בקרבו מאותן עשרות שנים. אם אצל כלל החסידים התקבלה ההסתלקות הכואבת בהודעה פתאומית ומפתיעה, אצל ר' יוסף מיודענו זה קרה מול העיניים. הוא היה שם כמו שהיה בכל יום, בכל עת ובכל שעה, מסור ונאמן למלאות רצון הקודש בדחילו ורחימו, והנה נוסקת נשמתו הטהורה של רבנו זצוק"ל מעלה-מעלה לגנזי מרומים.

עד לפני רגע עוד הספיק לקבל את הבקשה האחרונה מפי רבנו: "האב נא לי כוס מים לברכה", וברגע הבא כבר ניצחו איראים את המצויקים ונשבה ארון הקודש. הכל קרה כל-כך מהר ופתאומי, בפרט שכולם התכוונו באותה שעה לקראת השחרור המיוחל מבית החולים, אבל מן השמים כבר נגזרה גזירה ורוכב ערבות שש ושמש בבוא אליו נפש נקי וצדיק.

באותם רגעים היסטוריים נחתמו מצידי 32 שנות שימוש חכמים וצדיקים, להן זכה משולחן גבוה בקירוב אחר קירוב. בקרבו נוצר הוא אוצר בלום של זכרונות מרתקים וסיפורים מופלאים מהנהגותיו והליכותיו של מרן בעל 'מבשר טוב' זצוק"ל, אך 'להוציא' ממנו את האוצר הזה, בפרט תוך כדי ימי ה'שבעה', קשה היה לנו עשרת מונים, כי כאשר הכל נמצא במאגרי המוח במובנים של 'הווה', איך אפשר לעבור ולהעביר אותם למצב של 'עבר'.

"פרסום זה סכנה"

כשאנו מבקשים ממנו לספר בשער בת רבים את אשר ראו עינינו ואת אשר שמעו אוזנינו בקודש פנימה, פותח ר' יוסף ואומר בהתנצלות: "רבנו היה מספר על שני זקנים, היהודי הקדוש זי"ע והרה"ק רבי לייבוש מאז'רוב זי"ע, שפעם אמר היהודי הקדוש לרבי לייבוש: 'דע לך שאתה תזכה לאריכות ימים, אבל אני לא אזכה לכך'; והסביר היהודי הקדוש את דבריו: 'לי יש פרסום גדול, ולך אין את זה'.

"רבנו למד מהסיפור הזה אורחות חיים לעצמו ותמיד היה אומר לנו: 'פרסום זה סכנה! אם אתם רוצים שתהיה לי אריכות ימים, תשמרו על זה'. רבנו אכן היה תמיד נגד פרסום וגם לא אהב שתמונותיו מתפרסמות בראש כל חוצות, אבל עם כל זה, כשהייתה לו יכול לסייע ברוחניות ליהודים, יכול היה להסכים לפרסום כזה או אחר, כי טובת הכלל היתה

מעמד כבוד התורה ושבע ברכות לנכדת רבינו צוק"ל

מעמד הסטורי בראשות כ"ק מרן ה'שפע חיים' זי"ע ביסוד מפעל הש"ס בארה"ק נראה רבינו צוק"ל עם מרנן ורבנן הגרש"ז אויערבך, כ"ק אדמו"ר מסטראפקוב וכ"ק אדמו"ר האמרי סופר מערלוי צצ"ל | מערכת 'צאנו'

ולומד, או מגיה את הספרים שלו. בעבר, היה רבנו נוסע לכל שמחה מחוץ לירושלים, ובשעת הנסיעות לא פסק פומיה מגירסא. כל הדרך ישב ולמד ברציפות בלי להוציא את העיניים מתוך הספר הפתוח לפניו, וכמעט שלא היתה לנו אפשרות לשוחח אתו או שינום מעט עלי דרך לאגירת כוחות.

"זכורני פעם שאחרי חתונת אחד מנכדיו שהתקיימה בבני ברק והסתיימה בשעה 1 בלילה, בדרך חזר לירושלים ישב רבנו והבין את השיעור שהיה צריך למסור למחרת. לא היו אצלו עיגולי פינות או ויתורים אישיים, הכל היה בחשבון מדויק ומחושב להפליא. אכן צריך לנסוע לחתונת הנכד ולהשתתף בה ברוב עם הדרת מלך, אבל אסור שזה יהיה על חשבון הכנת השיעור, ואם צריך להכין שיעור למחר הרי שיעשה זאת בדרך חזר מהחתונה".

הנהגה מזוגה בענווה

כאחד שהיה כל-כך קרוב ומסור לרבנו צוק"ל, מה נובל לשמוע מפיכם על דמותו המיוחדת שהאירה את כל העולם באור יקרות?

ר' יוסף: "היתה אצל רבנו מזיגה מיוחדת במינה של ענווה אמיתית לצד הנהגה חזקה, ואסביר את הדברים. מצד אחד, היה רבנו שפל בך באמת ובתמים, ומי שזוכר את התקופה הראשונה אין היה נכנס לבית המדרש ברח' סורוצקין לתפילות כשפניו מכוסות כמעט לגמרי עם הטלית מחמת גודל הבושה, וכן ראינו זאת בכל פעם מחדש כשהיה צריך לרדת לבית המדרש לעריכת השולחן הטהור, אין היה נאנח על כך שהוא נאלץ לבוא ולהסב לפני יהודים כשהוא מחזיק את עצמו שאינו ראוי לכך.

"בנוסף לכך, כל דבר שהיה מצליח לעשות בסייעתא דשמיא גדולה, היה זוקף תיכף ומיד לזכות אבות המלווה אותו בכל צעד ושעל, ואילו לעצמו לא הותר דבר. אחרי שהקימו את בית המדרש הגדול ברח' יעקובזון, כאשר כל המלאכה הקשה והעול הכבד היו נתונים על כתפיו, הן בהשגת הכספים הגדולים והן בהשלמת המלאכה והעמדת הבנין על תילו בכל מאמצי כוח, נענה ואמר בפשטות אופיינית, כי אין זו הזכות שלו בכלל, אלא הזכויות של זקנו היהודי הקדוש ואבותיו הק'.

"כך היה גם כשבאו לומר לו מילים טובות או מחמאות נדיבות על חצר הקודש ביאלא, או על אברכים ובחורים שלומדים בהתמדה ומקדשים שם שמים ברבים, שאז יכול היה רבנו אפילו להוריד דמעות של התרגשות מחמת גודל שמחתו לשמוע הני מילי מעלייתא על עדת צאן מרעיתו הקרובים לליבו הטהור כל הימים לרבות הלילות, אבל לצד זאת היה מפטיר ואומר בענוות חן: 'ס'איז נישט איך, אלעס איז נאר בזכות אבות'..."

"מצד שני, היה רבנו מנהיג ברמה את קהל החסידים וידע היטב את הכוח הגדול שיש בידו מתוקף תפקידו

ובעיון, כי זו היתה נקודתו הפנימית, 'איין שטיק תורה', זה מה שהוא היה וזה מה שהוא תבע מאיתנו תמיד".

לא פסק פומיה מגירסא

מה פניכם לספר על ההתמדה והגאונות של הרבי צוק"ל מתוך הקודש פנימה?

"אין לתאר ואין לשער את גודל ההתמדה שראינו אצל רבנו משך כל השנים ובכל המצבים", מגולל הרה"ח ר' יוסף אייכנשטיין שליט"א את החקוק על לוח ליבו ברשפי אש. "זה לא היה רק מילוי הזמן בתורה ובמעשים טובים, אלא ראשו ורובו היו מרוכזים 24 שעות ביממה בלימוד התורה. עוד בתקופות שהגיע מלוגאנו לארה"ק באמצע השנה, היה מוסר שיעורים בימי ראשון, שלישי וחמישי, אבל השיעורים האלו לא היו על חשבון קבלת התורה שנמשכה עד חצות הלילה, והכל מתוך ריכוז חזק במיוחד.

"כבר בימים ההם היה רבנו היחיד שעורר על המציאות הכואבת בעולם הישיבות שלא מנצלים כראוי את ימי שישי ושבת קודש ללימוד התורה. משך עשרות שנים היה מעורר על-כך בדם ליבו, כאשר פעמים רבות היה חוזר ואומר, שאחת הבעיות הגדולות של הדור הזה היא שמפסיקים ללמוד ביום חמישי בלילה עד יום ראשון בבוקר. רבנו עצמו היה משקיע כוחות מרובים בלימוד התורה דווקא בימים אלו, ופעם אמר לנכדו שכמעט ואינו ישן בליל וביום שישי ושבת, כי רוצה הוא להקדיש אותם ללימוד התורה".

אכן, באחת משיחותיו הזכיר רבנו עניין חשוב זה ואמר: "זהו דבר נצרך מאד, שהרי חז"ל אמרו (תנא דבי אליהו פ"א) 'שבת יעשה כולו תורה', ולימוד התורה בשבת הוא מיסודי ההשפעה, שהרי אם לא לומדים תורה בשבת, השבת אינה משפיעה כלום. הרבה אני מעורר על זה שילמדו גם בימי שישי ושבת קודש ומוצאי ש"ק, ללמוד בתחילת יוסף השבוע. זהו חסרון גדול אם מבטלים את הזמן. אף האברכים שיש להם טרדות שונות, אבל זוהי שבת אחרת כאשר מנצלים אותה ללימוד התורה, ואין שהיא משפיעה אחרת לגמרי עם לימוד התורה".

מוסיף ר' יוסף ואומר לנו: "ההתעסקות התמידית בלימוד התורה היתה בכל יום ובכל שעה, לא היתה אפילו פעם אחת שיכול היה להימנע מלהזכיר דברי תורה או פלפול דאורייתא לפני צעירים וצורבים. זכורני מהתקופה הראשונה בה התחיל רבנו להשיא את נכדיו, שאז עבר הציבור עם קוויטלעך לברך ולהתברך ביום החופה, שאפילו באותה שעה יכול היה להזכיר לכמה מהעוברים לפניו מה שדיבר אתמול בשיעור בדברי הרשב"א וכו'".

"ההתמדה שראינו אצל רבנו היתה בלתי מצויה ואפילו בין גברא לגברא בשעת הקוויטלעך היה יושב

מקרב את עומק הכאב והצער שהיה לו על כך שאינו מסוגל לקבל יהודים כרגיל ולשמוע את צרותיהם, ליעץ ולכוון, לבוט ולהרגיע, כרחם אב על בנים.

"הסיפור השני היה ממש בשנה האחרונה, עת היה רבנו בבית החולים למספר ימים והרופא ביקש ממנו לעשות טיפולי פיזיותרפיה, אבל רבנו אמר שאין לו זמן לזה... כאשר תמה הרופא ושאל: למה אין לכבוד הרב זמן לכך? השיב לו רבנו בעברית: 'אם יש לי זמן מיותר, אני רוצה ללמוד ולעזור ליהודים'... זו היתה משנת חייו ומשום ליבו הטהור, לישיב באהלה של תורה ולסייע לכלל ישראל באהבה רבה ובאהבת עולם".

מוסיף ר' יוסף ומספר בעדויות נפלאות מכלי ראשון: "אצל רבנו לא היה מושג שנקרא 'פארמאכט' (סגור), ומאז עלותו על כס הנהגת העדה הקדושה דחסידי ביאלא, לא היה יום בלי קבלת קהל משך כמה שעות, כאשר בחישוב פשוט מדובר ברבבות שעות של שמיעת צרותיהם וסאת יגונם של כלל ישראל, לצד פשיטת ספיקות והאצלת ברכות קודש לכלל ולפרט. גם כשבאו אליו עבור נושאים שונים שלא היו בהכרח קשורים לתפקיד הנהגתו, היה משתף פעולה ועושה הכל מתוך אהבת ישראל ויקרת, רק כדי לא לאכזב יהודים חלילה. "כל אחד יודע עד כמה אוהב היה רבנו לשבת בחדר הספרים שלו וללמוד בהתמדה עוד שעה ועוד שעה, לכתוב עוד חידושי תורה ולהגיה עוד ספר שירד עוד מעט לדפוס, אבל עם כל האהבה הגדולה הזו, היתה האהבה לכלל ישראל גוברת על הכל ובכל יום היה יורד בהתחדשות מיוחדת לחדר קבלת הקהל, לשמוע את הציבור ולהעתיק בעדם לטובה, הכל מתוך ריכוז מוחלט והשתתפות מלאה בצערם ובשמחתם של הנכנסים אליו לקודש פנימה.

"זכורני פעם בהיותו בעיה"ק צפת, שישב בחדרו וקיבל את הקהל במשך שעה אחת בלבד. לאחר-מכן, כשעלה לחדרו היה מותש וחלש מאד, ושאלתי מה קרה שהרבי כל-כך חלש היום, כי הרגשתי רגשי אשמה על-כך שהכנסתי אצלו אנשים לקבלת קהל ועתה חלוש הוא לגמרי. והנה רבנו פונה ומשיב לי כממתק סוד כמוס: 'אפשר לענות לאנשים כן' ו'לא' ולסיים תוך כמה רגעים, אבל אם רוצים באמת לעזור לאנשים, צריכים לשמוע את הסיפור ולהיכנס לתוך הסוגיא עצמה כדי להבין ולדעת מה ליעץ, נו, לעבור מסוגיא לסוגיא של עוד אחד ועוד אחד, זה לוקח הרבה כוחות'..."

"היה זה אחת הפעמים בהן חשף רבנו את גישתו המיוחדת והאבהית כלפי הציבור היקר שכל-כך אהב וחיבב, אבל אם חשב משהו שבהגיעו אז לחדרו חלוש ותשוש, שמא פנה רבנו למנוחה כלשהי ולאגור כוחות מחודשים, הרי שהוא התיישב ללימוד רציף של כמה שעות בעמקות

ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה:

עדויות מפעימות על מסירות נפשו של רבנו זצוק"ל לטבילה במקוה

אפשרות למנוע ממנו טבילה במקוה, ויהי מה. "רק ממש בחודש האחרון כבר באמת לא היתה אפשרות מצידו לטבול במקוה ונאלץ לוותר על זה בכאב לב גדול, אפילו גם אז לא הסכים לוותר לגמרי. אפילו בערב שביעי של פסח האחרון, ביקש והתעקש שניקח אותו אל המקוה למרות חולשתו הגדולה, ורק אחרי שנאלצו לערב את רופאו הפרטי שהזהיר מאד כי יש כאן שאלה של פיקוח נפש, הסכים לוותר על רצונו לטבול ולהיטהר לקראת החג.

"מעניין לציין הנהגה מפליאה במיוחד, שעד התקופה האחרונה תמיד העדיף לטבול במקוה קר דווקא. ופעם הסביר זאת, שתלמידי הבעש"ט הק' אסרו על תעניות וסיגופים כי הם מזיקים לגוף ומפריעים ללימוד התורה ולעבודת השי"ת, אבל הסיגוף היחיד שאינו מזיק לגוף הוא לטבול במקוה קר.

"כך היה גם בהיותו במקומות שונים וראה שם מקוה טהרה, מיד הביע רצונו לטבול ולהיטהר שם, אפילו שכבר טבל במקוה בבוקר לפני תפילת שחרית, והיה מרבה בטבילות בכל מאודו. וכשלא יכול היה לטבול מחמת חולשתו בערוב ימיו, אמר שאולי ייאלץ לוותר על סנדקאות כי אינו מוכן להיות סנדק בלי לטבול מקודם. כשאמרנו לו שהחסידים מוכנים לכבדו בסנדקאות אפילו אם אינו טובל במקוה, הסכים בדיעבד לכך, אבל תמיד היה שואל מתי כבר אפשר לחזור לטבול במקוה כרגיל".

בתפילה או בשולחנות, כי מידת ההשתוות היתה נראית אצלו באופן מיוחד מאד, אבל אחד המעמדים הנשגבים ביותר שנראו אצלו באופן גלוי כלפי חוץ, היה בדרשתו המרטיטה לפני התקיעות בראש השנה, שאז דיבר ונשא דברים כלפי השי"ת באופן ישיר, להמליץ טוב על כלל ישראל ולבקש תחנונים בעדם בלב קרוע ומורתח.

"תמיד היה מזכיר את הגמרא במס' קידושין, שאם רואים שהאב אינו מתנהג כהלכה הרי אסור להעיר לו על כך, ורק מותר לומר 'אבא, כך כתוב בתורה'. בזאת הביא רבנו מהמגיד הק' מאזנין על הפסוק 'וכל בניך לימודי ה'", שהשי"ת אוהב שאנחנו מלמדים אותו את ההלכה, והרי הקב"ה מקיים כל התורה כולה ואפילו מצוות דרבנן, לכן היה נוגע בכל פעם בנושא אחר לעורר זכויות ומליצות ישירות על ישראל עם קדוש.

"זכורני פעם שדיבר מנהמת ליבו בקול בוכים על מצוות 'לא תעמוד על דם רעך', וממש היה טוען ואומר להשי"ת: רבונו של עולם, הרי אתה מקיים את כל התורה כולה וכן את המצוה הזו של 'לא תעמוד על דם רעך', א"כ איך אפשר להסכים לגזירות קשות ורעות כאלו שיש על כלל ישראל. היתה זו דרשה נורא נוראות, לעמוד ולשמוע איך מדבר הוא בשפה ישירה כלפי מעלה, וכפי שהיה אומר תמיד שהרי תורה לא בשמים היא, ואם צריך לפסוק ולהכריע יש לפסוק כפי שמחליטים בבית דין של מטה".

בזאת נפרד מאיתנו ר' יוסף באמרי נועם יקריסאלו: "מסופר על כמה וכמה צדיקים שהבטיחו כי בעלותם השמיימה לא ינוחו ולא ישקטו מלעורר רחמים לפני כסא הכבוד להבאת המשיח, אבל כשהגיעו לשמי רום וקיבלו את תענוגי עולם הבא המובטחים לצדיקי אמת, שכחו לגמרי מעולם ומלואו. עם זאת, אנו נתלים ומחזיקים בדברי רבנו שהיה חוזר ואומר תמיד כי 'תורה לא בשמים היא', א"כ בוודאי לא ישכח אותנו בהיותו בעולם האמת עם כל תענוגי עולם הבא, שיוכל לעמוד ולטעון לפני אבינו שבשמים 'אבא כך כתוב בתורה', לבקש ולעורר על גאולתם של ישראל ועל צער השכינה, תורתו מגן לנו היא מאירת עינינו, הוא ימליך טוב בעדנו".

במהלך השיחה המיוחדת שאלנו את הרה"ח ר' יוסף אייכנשטיין שליט"א: **מה נוכל לשמוע על הנהגה מיוחדת בה נהג רבנו זצוק"ל, למען יוכל הציבור ללמוד ולדבוק במידותיו?**

"יש ולפעמים נוטים לוותר על טבילה במקוה כי ממהרים לתפילה או מכל סיבה אחרת, אבל אצל רבנו זצוק"ל ראינו ממש מסירות נפש לטבילה במקוה", משיב לנו ר' יוסף דברים כהווייתם. "זו לא היתה סתם מסירות נפש כפשיטה, אלא הרבה יותר מכך וקשה להסביר ולתאר זאת במילים יבשות. לא היה מושג של ויתור על טבילה במקוה בכל יום, וביום שישי היה זה פעמיים.

"בתקופת הקורונה כשאסרו על טבילה במקוה, הורה רבנו מפורשות להמשיך ולטבול במקוואות כרגיל בלי שום הגבלה, באמרו שיש חיוב ללכת ולטבול למרות הכל. אחרי תקופת הקורונה, כשהתחיל רבנו להיחלש מתקופה לתקופה, כבר היה קשה לו להתנייד לבד ממקום למקום ואפילו בביתו היה צריך עזרה וסיוע ללכת מחדר לחדר, אבל עם כל זה לא היתה מציאות של ויתור על מקוה.

"במיוחד היתה לו מסירות נפש בחצי השנה האחרונה כשסבל מאד על רגלו החולינית, כאשר רק הסרת התחבושת בכל פעם מחדש היתה כרוכה בהרבה מאד ייסורי גוף ונפש, ייסורי גוף לרבנו שהדבר הכאיב לו מאד, וייסורי נפש לנו שנאלצנו לעשות זאת תוך נשיכת שפתיים בכאב, כי ידענו היטב שאין שום

כאחד מגדולי המנהיגים של היהדות הנאמנה, כפי שראה איך מגיעים אליו המונים מכל קצווי תבל להתברך ולהתייעץ, ואף נדרש היה שוב ושוב להכריע ולדון בדברים הנוגעים בציפור נפשם של כלל ישראל בכל עת מצוא. כך שיש לתמוה לכאורה, איך יתכן שיחזיק את עצמו בענווה מופלאה כזו בעודו משמש בתפקיד רועה עדת ישראל".

כתשובה לכך מקדים ר' יוסף ואומר לנו: "למעשה, רבנו עצמו דיבר על התכונה הממוזגת הזו שהייתה אצל משה רבנו, משה רעיא מהימנא. מצד אחד מעידה עליו התורה הקדושה "והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה", וכי משה רבנו לא ידע שהוא המנהיג המרכזי של כלל ישראל? והרי במחלוקת קורח ועדתו ראינו איך יצא חוצץ עם כל העוצמה נגדם ואמר להם "אם כמות כל האדם ימותון אלה וגו'", בלי לוותר על קוצו של יו"ד במלחמת חרמה לד' ולתורתו, א"כ איך יתכן שהיה עדיין עניו מכל האדם?

"תירץ רבנו ואמר, שמשה רבנו תמיד היה מחשב את דרגתו לפי אביו ואמו הצדיקים ולפי גודל הזכייה שזכה לפה אל פה אדבר בו', והיה אומר לעצמו: מה החידוש שיש לי כאלו מדרגות גבוהות שזכיתי להנהיג את כלל ישראל? הרי זכיתי לאבא ואמא כאלו צדיקים, וגם לדבר עם השי"ת באופן אישי; ואילו היה יהודי פשוט זוכה לכאלו הורים ולדבר עם השכינה הקדושה, בוודאי היה מגיע לדרגות הרבה יותר גבוהות ממה שאני זכיתי להגיע בזכות המעלות שיש לי מבחוץ, כי אני לא יודע לנצל זאת כפי שנדרש ממני.

"את הבחינה המיוחדת הזו ראינו אצל רבנו בכל פעם מחדש, כאשר מצד אחד אכן יושב היה על כסאו בתוקף ומנהיג את העדה ביד רמה, אך לצד זאת היה תמיד שפל בעיניו ואומר כי לעומת אבותיו הק' אינו מגיע לקצה דרגתם, וכך הגיע למידת הענווה".

"אבא כך כתוב בתורה"

מסיים ר' יוסף את שיחתו הנרגשת ואומר לנו: "תמיד היה רבנו שופך שיח ותחנונים לפני בוראו למען ישועתם וגאולתם של כלל ישראל, כפי שיכול להעיד כל מי שזכה להסתופף בצל קדשו, כמה דמעות היה שופך כמים על צער וגלות השכינה, וכמה היה מעורר על הזכות והחובה לבקש

רבינו זצוק"ל נושא דברים בועידת 'אגודת ישראל' כ"ט תמוז תשע"א בניר עציון